

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

tate officium suum Propheticum administraverit, dum longinquum iter hic conficit, & ad gentes etiam commigrat, ut Evangelii sui præ gustum ipsis suppeditet. Horatur autem nos suo exemplo, ut partes officii nobis demandati fideliter exequamur, juxta illud Pauli Rom. 12. v. 7. 8.

*Tu supplex ora, tu prodege, tuque labora,
Officium peragat quilibet ordo suum.*

3. *Argumenti enarratio, quod duplex*

1. *Generale.* Quem dicunt homines, inquit, esse filium hominis? Per filium hominis seipsum intelligit, quia carnis & sanguinis particeps factus erat sicut pueri excepto peccato, Ebr. 2. v. 14. quærit autem non ex ignorantia, ipse enim sciebat, quid esset in homine, Joh. 2. v. 25. multò minus ex arrogantia, à qua erat alienissimus, Joh. 8. v. 50. Sed

Primò propter nostram informationem, ut cognoscamus, quis sit articulus doctrinæ Christianæ maximè omnium necessarius, videlicet articulus de Christo, unde divus Paulus omnem suam sapientiam & notitiam in Christi notitia unice collocat, 1. Cor. 2. v. 2. & notis sunt versiculi:

Si Christum bene scis, satis est si cætera nescis,

Si Christum nescis, nihil est si cætera discis.

Non enim est in alio quoquam salus, nec aliud nomen datum hominibus, in quo possint salvari, præter nomen Jesu, Actor. 4. vers. 12.

Secundò propter exempli commendationem, ut nos etiam examen instituamus inter domesticos, & progressus ipsorum in doctrina Catechetica diligenter exploremus. Hoc est officium boni Patrifamiliaris, quo nomine Abraham commendatur, Gen. 18. v. 19. confer Psalm. 34. vers. 12. 78. v. 3. seqq.

mandatum divinum extat Deut. 6. vers. 6. seqq.

Videant igitur Pastores, Præceptores, parentes & omnes illi, qui aliis regendis & gubernandis præfecti sunt, ut examina ejusmodi frequenter instituunt, ut quilibet inde discat paratus esse ad satisfactionem omni poscenti rationem de ea, quam concepit, spe & fidei. Pet. 3. v. 15. Qui segnis est & negligit hoc suum officium, subjicitur maledictioni, Jer. 48. v. 10.

2. *Speciale.* Nam pergunt Christus, postquam judicia vulgi de se perceperat, & Vos autem, inquit, quem me dicitis esse? Docet hæc quæstione, fidem implicitam, qua quis credit, quod Ecclesia credit, ad salutem non sufficere, sed cuilibet propriam fidei propriæ rationem esse reddendam, vide Hab. 2. vers. 4. Hinc ita describitur fides in Scripturis, quod sit *óνεσις*, Matth. 13. v. 19. & *ἐπιγνωσις ἀληθείας*, Col. 3. v. 10. Tit. 1. vers. 1. imò nec sola ^{hæc} *πίστις* sufficit, sed fiducia quoque requiritur, ut cum Apostolo quis dicere possit: scio cui credidi, 2. Tim. 1. v. 12. talis fides Dei opus est, Joh. 6. v. 29. & per verbum accenditur, Rom. 10. v. 17.

De Secundo.

Sicut Christus distinctim quærit: Ita distinctim respondent Apostoli, & recensent

I. *Vulgi opinionem, quæ quadruplex:*

1. *Quidam dicebant ipsum esse Johannem Baptistam, qui nuper decollatus erat obreprehensum à se incestum Herodis & Herodiadis, Matth. 14. vers. 10. Cum verò Christus Johannis prodromi sui vestigia legeret, & in concionibus præsertim legalibus iisdem serè formalibus uteretur, Matth. 4.*

Bbb 2

vers. 17.

v. 17. conceperunt hinc multi istam opinionem, Johannem resurrexisse à mortuis, in qua sententia fuit ipse Herodes, Luc. 9. v. 7.

2. *Quidam opinabantur ipsum esse Eliam*, quem Deus populo suo se missurum promiserat, antequam veniret dies Iehovæ magnus & terribilis, Mal. 4. v. 5. Quod vatiniuum ipsi literaliter intelligebant de Elia Thesbita, in qua opinione etiam Siracides fuit c. 48. v. 10. sed perperam. Jamdum enim in Johanne Baptista, Christi prodromo adimpletum erat, Matth. 11. v. 14. Luc. 1. vers. 17.

3. *Quidam putabant ipsum esse Jeremiam*. Sicut enim Jeremias libero Spiritu invehebatur in peccata populi, præsertim verò Sacerdotum errores gravissimis concionibus taxabat, & propterea desolationem templi, urbis & regni Judaici ipsis denunciabat: Ita Christus pari zelo corruptelas Phariseorum & Sadduceorum & Scribarum refutabat, & ob præsertam gentis impenitentiam ultimum excidium ipsis minabatur, Matth. 23. v. 38.

4. *Quidam certi nihil desinebant*, sed in genere statuebant, esse ipsum quendam ex antiquis Prophetis, quemadmodum dicunt Luc. 7. v. 16. Ioh. 6. v. 14.

Apparet ex hac opinionum varietate nihil esse novi, quando adhuc discrepantes de Christi persona opiniones in Ecclesia inveniuntur, siquidem inter Christum & serpentem antiquum perpetuæ sunt inimicitia, Gen. 3. v. 15. oportet hæreses esse inter vos, ut qui probati sunt, manifesti fiant, inquit Paulus 1. Cor. 11. v. 19. hinc Christus dicitur lapis offensionis & petra offendiculi, cui contradicentes plurimi collisi sunt, & in hodiernum usque diem colliduntur, Esa. 8. vers. 14. propterea nemo scandalizetur

pter tot schismata, quibus Ecclesia hodie turbatur, sed Christo adhareat, qui via est ne collabamur, veritas, ne aberremus, vita ne moriamur, Ioh. 14. v. 6.

II. *Propriam confessionem*, quam Petrus reliquorum Apostolorum nomine edit tum ratione decoris, quia unum loqui conveniebat, ut vitaretur confusio; tum ratione ardoris, quo fervebat præ reliquis Petrus, & ad faciendum, & ad respondendum paratissimus, ut Cyrillus ait, tum etiam denique ratione honoris, quia senior erat, os quasi Apostolorum, & vertex sive coryphæus totius consortii, dicente Chrysothomo.

Nulla igitur hinc jurisdictio papalis vel monarchica potestas evinci potest quam Petrum in alios habuisse Pontificii autumant. Sed præter Scripturam. Ex prælocutione certè tale nil sequitur. Aaron dicitur Os Moïsi, Exod. 4. v. 16. sed propterea tamen papalis ipsi dominatio in Moïse non tribuitur, imò Principatum in Moïse, ministerium in Aaron hinc potius agnoscimus, sicut Magnates hujus seculi oratores suos habent, qui causas ipsorum coram Imperatore exponunt, nec tamen propterea dominium aliquod sibi acquirunt. In concilio Hierosolymitano Iacobus tulit definitivam sententiam, Act. 15. v. 13. num propterea Pontifex erit? Petrus ipse talem dominatum sibi nunquam arrogavit, sed ablegari se passus est, à reliquis Apostolis in Samariam, Act. 8. v. 14. & expressè *supra* *sub* *ter* *ra* *se* appellat, 1. Pet. 5. v. 1.

Duo autem confessio illa Petri membra principaliora continet, quibus totum salutis negotium absolvitur, ut sunt

I. *Persona sublimis*. Nam filius Dei vivi nominatur, origine non adoptione, ut sancti dicuntur filii Dei, Rom. 8. v. 16. veritate non

non nuncupatione, quomodo impii nonnunquam dicuntur filii, exemplo divitis epulonis, Luc. 16. vers. 25. nativitate non creatione, sicut Angeli, Job. 38. vers. 7. ut Hilarius mentem Petri explicat. Est enim filius Dei proprius, Rom. 8. v. 32. quem ex substantia sua ab aeterno genuit Pater, Pf. 2. v. 7. unde ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χάρακτις τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, Ebr. 1. v. 3. & imago Dei inconspicui dicitur, Col. 1. v. 15. Consequitur hinc

1. *Quod Christus sit verus Deus etiam secundum humanam naturam*, non quidem proprietate essentiae & generatione aeternae, sed unione personali, quia humana natura in Christo propria hypostasi destituta, in persona ἑλόγῳ subsistit. Hinc Petrus dicit: Filius hominis est filius Dei vivi, & Archangelus Gabriel: Quod natum est ex te, filius altissimi vocabitur, Luc. 1. v. 35.

2. *Quod Filius Dei sit etiam filius Mariae, personaliter*, h. e. propter unionem personalem, quia hypostasis naturae divinae filii Dei non subsistit extra hanc humanitatem, sed est non tantum suae divinae, verum etiam huius humanae naturae hypostasis, unde Maria recte Θεῖονος appellatur, Luc. 1. vers. 35.

3. Consequitur etiam hinc *idiomatum communicatio*, ut quicquid carni evenit, ipsi filio Dei accedat, tam verè & realiter, quam verè carnis illius ἑλόγῳ particeps factus est. Sic dicitur in Scripturis: Dominus gloriae crucifixus est, 1. Cor. 2. v. 8. autor vitae interfectus est, Act. 3. v. 15. Deus proprio suo sanguine Ecclesiam sibi acquisivit, Act. 20. vers. 28.

4. *Communicatio majestatis*. Quod si enim filius hominis est filius Dei vivi, verè ac realiter omnis ipsi potestas in caelo & in

terra data est, Matth. 28. vers. 18. nihil omisso, Ebr. 2. v. 8.

Si filius hominis est filius Dei vivi, utique verè & realiter omnes in eo thesauri scientiae & sapientiae absconditi jacent, Col. 2. v. 3. ut omnia sciat, Joh. 21. v. 17. nec opus sit, ut quis testimonium ipsi perhibear, de homine, Joh. 2. v. 25.

Si filius hominis est filius Dei vivi, utique verè & realiter vitam habebit in seipso, sicut Pater habet vitam in seipso, idque quia filius hominis est, Joh. 5. v. 26. 27. verè habebit potestatem remittendi peccata in terris, Marc. 2. v. 10. & iudicium faciendi, quia filius hominis est, Joh. 5. v. 27. verè habebit nomen quod est supra omne nomen, Phil. 2. vers. 9.

Hæc & alia secundum D. N. de Christo dici & accipi non possunt, quæ non indiget honoribus sublimari, aut dignitatis profectibus augeri, sed immutabilis est & manet in æternum, Pf. 102. v. 27. 28. Mal. 3. v. 6. Jac. 1. v. 17.

II. *Officii dignitas*, quæ per nomen Christi exprimitur. Christus enim unctum significat. Quemadmodum enim Reges, Prophetæ & Sacerdotes in V. T. ungi & ita inaugurari solebant: Ita Christus unctus est non oleo externo, sed Spiritu S. præ confortibus sine mensura, Pf. 45. v. 8. Joh. 3. v. 34. Act. 10. v. 38.

1. *Tanquam Propheta exoptabilis*, qui voluntatem Patris cælestis nobis revelaret, Ioh. 1. v. 18.

2. *Tanquam Sacerdos venerabilis*, qui seipsum pro nobis in arca crucis offerret in hostiam Deo placentem, Eph. 5. v. 2. semperque pro nobis ad Patrem intercederet, Rom. 8. v. 34. Ebr. 9. v. 24.

3. *Tanquam Rex laudabilis*, qui nos

sceptro virtutis suæ verbo scil. & Sp.S. reget, Pf. 2. v. 6. & adversas omnes hostes nostros spirituales & corporales defenderet, Zach. 9. v. 9.

Præbet nobis hæc doctrina

1. *Egregiam consolationem*, quia participamus de hoc unguento, conf. Psal. 133. v. 2. Joh. 1. v. 16. Act. 11. v. 26. contemnat nos mundus, & rejiciat tanquam *περιφύματα & ἀδόξατα*, 1. Cor. 4. v. 13. sumus tamen uncti Dei, & compassi cum Christo, tandem etiam cū Christo regnabimus, 2. Tim. 2. v. 12.

2. *Exhortationem*. Unxit nos Christus in Prophetas, ut doceremus impios viam Domini, Pf. 51. v. 15. in Sacerdotes, qui offerrent Deo hostiam placentem vitulos laborum, Os. 14. v. 3. spiritum contritum & humiliatum, Pf. 51. v. 19. & gratiarum actiones, Pf. 69. v. 32. in Reges, qui dominarentur concupiscentiis carnis, & peccatum non sinerent regnare in mortali suo corpore, Rom. 6. v. 12. qui enim peccatum facit, peccati servus est, Joh. 8. v. 34. Faciamus igitur officium nostrum, ut quod hîc sumus spe, consequamur ibi re, nimirum regnum decoris, & diadema speciei de manu Domini, Sap. 5. v. 17.

De Tertio.

Restat pars ultima de Christi approbatione, qua

1. *Petrum beatificat*. Beatus es, inquit, Simon Bar Ionæ. Simon vocaris, quod est auditor, & certè nomen & omen habes, siquidem verbum meum cum fructu audivisti, & exinde veram mei cognitionem addidicisti. Licet igitur humili stirpe sis prognatus, Patre Iona homine simplice & obscuro, tamen hæc confessio te nobilitat, & ad æternam salutem promovet.

Notate hoc Vos mei in vestram exhortationem, & Simones esse, hoc est, exemplo Petri verbum Dei libenter audire, fidem roborate, & confessionem vestram publicè edere non erubescite, si æternam quoque cum Petro beatitudinem consequi velitis. Este etiam filii Ionæ, & columbinam simplicitatem (Ionas enim columbam significat) imitamini, ut verbo Dei unicè adhareatis, ultra sapere non audeatis, sed illud Davidicum frequenter ingeminitis:

Simplicitas rectumq. tuum me Christe gubernet,

Pf. 25. v. 21. nam parvulos Deus custodit, Psalm. 116. v. 6. sed superbos dissipat, Luc. 1. v. 51.

II. Confessionem prædicat

1. *Ratione autoris*, quem non carnem & sanguinem, sed Patrem suum cœlestem esse disertis verbis affirmat. Per carnem & sanguinem ratio carnalis vel humana intelligitur, quæ non percipit ea, quæ sunt spiritus Dei, 1. Corinth. 2. vers. 14. sic Naamano absurda erat septena in Jordane ablutio, 2. Reg. 5. v. 11. Sadducæis mortuorum resurrectio, Matth. 22. v. 25. Nicodemus hominis regeneratio, Johan. 3. vers. 4. Capernaitis spiritualis Christi manducatio, Johan. 6. vers. 52. & adhuc hodie mundus per suam sapientiam Deum non potest cognoscere, 1. Cor. 1. v. 21.

Captivanda est hæc ratio nostra sub obsequium Christi, 2. Corinth. 10. v. 5. ut Pater cœlestis suam agnitionem in nobis accendere possit, quod non facit per raptus Enthusiasticos, sed beneficio verbi & Sacramentorum, Esa. 8. v. 20. Johan. 5. vers. 39. Actor. 10. vers. 17. in quibus mediis acquiescere debemus, utpote ad omne bonum opus instructis, 2. Tim. 3. v. 17.

2. *Ratio-*